

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 593/2014-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. septembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza a zo sudcov Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť P. K., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo V 1/2013 z 27. februára 2014 a postupom, ktorý jeho vydaniu predchádzal, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. K. o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. júla 2014 doručená sťažnosť P. K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy

a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Cdo V 1/2013 z 27. februára 2014 a postupom, ktorý jeho vydaniu predchádzal.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplynulo, že „Sťažovateľ podal 15.12.2005 žalobu na náhradu škody v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. voči Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti SR. Okresný súd Bratislava I rozsudkom č.k. 22C/250/2005-44 zo dňa 08.októbra 2007 žalobu zamietol. Na odvolanie sťažovateľa rozhodoval vo veci Krajský súd Bratislava, ktorý rozsudkom č.k. 15Co/189/2008-59 zo dňa 22.04.2009 rozsudok Okresného súdu Bratislava I č.k. 22C/250/205-44 potvrdil.

Sťažovateľ podal dňa 16.07.2009 proti rozsudku Krajského súdu Bratislava č.k. 15Co/189/2008-59 dovolanie.

Uznesením č.k. 22C/250/2005-91 zo dňa 01.02.2010 okresný súd na žiadosť sťažovateľa nepriznal sťažovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov a neustanovil sťažovateľovi zástupcu z radov advokátov pre dovolacie konanie...

Na odvolanie sťažovateľa konal vo veci Krajský súd v Bratislave, ktorý uznesením č.k. 7Co/144/2010-104 zo dňa 31.mája 2010 potvrdil sťažovateľom napadnuté uznesenie Okresného súdu Bratislava I č.k. 22C/250/2005-91.

Sťažovateľ podal voči potvrdzujúcemu uzneseniu Krajského súdu Bratislava dovolanie, ktoré Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol uznesením č.k. 1 Cdo/176/2010 zo dňa 30.novembra 2010.

Dňa 17.02.2011 podal sťažovateľ novú žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov a ustanovenie zástupcu z radov advokátov pre dovolacie konanie proti rozsudku Krajského súdu Bratislava č.k. 15Co/189/2008-59 z dôvodu zmeny jeho pomerov k horšiemu.

Okresný súd Bratislava I uznesením č.k. 22C/250/2005-122 zo dňa 20.04.2011 nepriznal sťažovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov a neustanovil sťažovateľovi zástupcu z radov advokátov.

Sťažovateľ podal proti uzneseniu OS BA I odvolanie. O odvolaní rozhodoval Krajský súd v Bratislave, ktorý uznesením č.k. 9Co/281/2011-132 zo dňa 29.septembra 2011 potvrdil napádané uznesenie OS BA I.

Sťažovateľ podal proti potvrdzujúcemu uzneseniu krajského súdu dovolanie, ktoré Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č.k. 1 Cdo/68/2012 zo dňa 31.mája 2012 odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č.k. 1Cdo/112/2012 z 28.júna 2012 zastavil dovolacie konanie proti rozsudku Krajského súdu Bratislava č.k. 15Co/189/2008-59 z 22.apríla 2009. Sťažovateľ podal dňa 30.08.2012 proti uzneseniu o zastavení dovolacieho konania odvolanie...

Dňa 20.03.2014 podal sťažovateľ sťažnosť adresovanú predsedovi NS SR na zbytočné prieťahy odvolacieho konania proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 1Cdo 112/2012 zo dňa 28. júna 2012.

Dňa 30.03.2014 sťažovateľovi bolo doručené vyjadrenie zástupcu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky k namietaným zbytočným prieťahom odvolacieho konania...

K namietaným prieťahom odvolacieho konania... sa JUDr. V. M. však vôbec nevyjadril ani sťažovateľa neinformoval, či Najvyšší súd SR o odvolaní už rozhodol...

Dňa 26.05.2014 bolo sťažovateľovi doručené uznesenie Najvyššieho súdu SR č.k. 1 Cdo V 1/2013 zo dňa 27.februára 2014... Predmetným uznesením NS SR zastavil konanie o odvolaní proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28.júna 2012 sp. zn. 1 Cdo/112/2012. “.

Podľa tvrdenia sťažovateľa uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo V 1/2013 z 27. februára 2014 a postup najvyššieho súdu, ktorý mu predchádzal, je nezákonný a ústavne neakceptovateľný, ktorým malo dôjsť k porušeniu jeho základného práva na prístup k dovolaciemu súdu. V tejto súvislosti sťažovateľ v sťažnosti uvádza:

„Pomery sťažovateľa v čase podania prvej žiadosti aj v čase podania druhej žiadosti o ustanovenie zástupcu z radov advokátov pre dovolacie konanie proti rozsudku Krajského súdu Bratislava č.k. 15Co/189/2008-59 boli dôvodné na priznanie oslobodenia sťažovateľa od súdnych poplatkov a tým aj na ustanovenie sťažovateľovi zástupcu z radov advokátov pre dovolacie konanie... Sťažovateľ nemal v čase rozhodovania súdov žiadne prostriedky, z ktorých by si mohol zabezpečiť platené právne služby v dovolacom konaní.

... iné súdy v iných viacerých konaniach od roku 2010 až do súčasnosti opakovane sťažovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov priznali a to za rovnakých pomerov

sťažovateľa ako hodnotil Okresný súd Bratislava I a Krajský súd v Bratislave v konaní sp. zn. 22C/250/2005.

... Okresný súd Bratislava I v konaní sp. zn. 22C/250/2005 a následne aj Krajský súd v Bratislave v rozhodovaní o procesných podmienkach dovolacieho konania, o ustanovení sťažovateľovi zástupcu pre dovolacie konanie... rozhodli v rozpore s uvedenými rozhodnutiami iných súdov nerešpektujúc ani uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 5Sžnč/13/2009 zo dňa 23.12.2009 priložené k žiadosti o ustanovenie zástupcu, ktorým najvyšší súd oslobodil sťažovateľa od súdnych poplatkov. Taký postup súdov považuje sťažovateľ za rozporný s ústavnou zásadou právnej istoty, ktorá je nevyhnutnou súčasťou právneho štátu. Najvyšší súd SR nenapravil arbitrárne a protiústavné rozhodnutia súdov nižších stupňov vo veci ustanovenia sťažovateľovi zástupcu z radov advokátov, dovolanie sťažovateľa... uznesením č.k. 1Cdo 68/2012 odmietol a následne uznesením 1Cdo 112/2012 dovolacie konanie zastavil. Takýmto postupom odňal sťažovateľovi možnosť konať pred súdom.

Sťažovateľ využil možnosť, ktorú mu ústavná zásada dvojinštančnosti súdneho konania dáva k dispozícii a podal proti zastaveniu dovolacieho konania riadny opravný prostriedok, odvolanie. Odvolanie odôvodnil podľa § 221 ods. 1 písm. f) a písm. i) Občianskeho súdneho poriadku, postupom súdu - zastavením dovolacieho konania vo veci samej súd odňal sťažovateľovi možnosť konať pred súdom, pretože dôvody na vydanie uznesenia o zastavení konania neexistovali - konanie bolo zastavené predčasne...

Sťažovateľ v odvolaní namietal najmä skutočnosť, že v jeho veci v jeden a ten istý deň 31.07.2012... bolo Okresnému súdu Bratislava I doručené uznesenie Najvyššieho súdu SR č.k. 1Cdo/112/2012 o zastavení dovolacieho konania... spolu s uznesením Najvyššieho súdu SR č.k. 1Cdo/68/2012 o odmietnutí dovolania proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č.k. 9Co 281/2011 z 29.septembra 2011, ktorým sťažovateľovi nebolo vyhovené v žiadosti o ustanovenie zástupcu pre dovolacie konanie...

Následne si sťažovateľ obe uznesenia prevzal 16.08.2012 krátkym doručením v súdnej kancelárii 22C okresného súdu. Sťažovateľ sa tak v jeden a ten istý deň dozvedel o tom, že jeho žiadosti o ustanovenie zástupcu pre dovolacie konanie súdy nevyhoveli a zároveň aj o tom, že dovolacie konanie súd zastavuje z dôvodu, že sťažovateľ nie je zastúpený advokátom...

V sťažovateľovom prípade sťažovateľ nedostal žiadnu možnosť adekvátne reagovať na rozhodnutie o neustanovení mu zástupcu pre dovolacie konanie a slobodne sa rozhodnúť či vykoná ďalšie kroky v záujme ochrany svojich práv v prebiehajúcim súdnom konaní. Odvolanie proti uzneseniu č.k. 1Cdo/112/2012 o zastavení dovolacieho konania bolo vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti dôvodné a bolo len využitím účinného prostriedku nápravy, ktorý zákon sťažovateľovi poskytuje...

Napádané uznesenie súd po právnej stránke založil na ust. §§ 103 a 104 v spojení s § 10 a 241 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku z čoho vyvodil záver, že Najvyšší súd Slovenskej republiky nie je funkčne príslušný rozhodnúť o odvolaní smerujúcom proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu dovolacieho.

... rozhodnutie súdu o zastavení konania je podľa sťažovateľa vždy rozhodnutím prvostupňovým bez ohľadu na to, na ktorom stupni všeobecných súdov bolo vydané. Proti rozhodnutiu o zastavení konania vo veci samej, ktoré je de jure a de facto konečným rozhodnutím o právach a právom chránených záujmoch sťažovateľa, musí byť vždy možný riadny opravný prostriedok, ktorým je odvolanie, iba že by sa pripustilo, že v právnom poriadku Slovenskej republiky nie je proti rozhodnutiu všeobecného súdu, ktorým súd konanie vo veci samej zastaví dostupný účinný zákonný prostriedok nápravy v záujme účinnej ochrany práv sťažovateľa.“

Namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sťažovateľ odôvodňuje „Arbitrárnosťou a porušením ústavnej zásady právnej istoty“, ktorými „všeobecné súdy nielen že zavinili porušenie základného práva sťažovateľa na prístup k súdnej moci ale aj zavinili zbytočné prieťahy v dovolacom konaní... a tým aj celkové zbytočné prieťahy v konaní sp. zn. 22C/250/2005. Ak by súdy ustanovili sťažovateľovi zástupcu pre dovolacie konanie, konanie sp. zn. 22C/250/2005 mohlo byť už dávno právoplatne ukončené.

Druhým dôvodom zbytočných prieťahov... je postup najvyššieho súd vo veci a nečinnosť v dĺžke jeden a pol roka (18mesiacov)... v odvolacom konaní proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 1Cdo/112/2012, ktorým súd zastavil dovolacie konanie...“.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd prijal sťažnosť na ďalšie konanie a nálezom takto rozhodol:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č.k. 1Cdo V 1/2013 zo dňa 27.02.2014 v odvolacom konaní proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 1Cdo/112/2012 a postupom, ktorý vydaniu uznesenia predchádzal porušil základné právo P. K. domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo na prejednanie jeho veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru a základné právo na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 1Cdo V 1/2013 zo dňa 27. februára 2014 zrušuje a vec vracia najvyššiemu súdu na nové konanie a rozhodnutie.

Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky prikazuje konať v odvolacom konaní proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 1Cdo/112/2012 bez porušenia základných práv a slobôd P. K. a bez zbytočných prietáhov.

P. K. priznáva primerané zadosťučinenie v sume 3000€ /tri tisíc/, ktoré mu je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

P. K. priznáva trovy konania spočívajúce v nákladoch na zastúpenie advokátom v konaní pred ústavným súdom.“

Sťažovateľ síce v sťažnosti označil ako svojho zástupcu v konaní pred ústavným súdom JUDr. Ľubomíra Hlbočana, advokáta so sídlom Vajnorská 20, Bratislava (ďalej len „zvolený advokát“); v prílohe sťažnosti však nepredložil splnomocnenie pre zvoleného advokáta, z ktorého by bolo zrejmé, že zvolený advokát splnomocnenie prijíma. Ústavný súd preto 14. júla 2014 vyzval sťažovateľa na predloženie splnomocnenia na jeho zastupovanie v konaní pred ústavným súdom v lehote 10 dní od doručenia výzvy. Zároveň bol sťažovateľ upozornený na to, že ak nepredloží splnomocnenie v určenej lehote, ústavný súd môže jeho sťažnosť pri predbežnom prerokovaní odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu

Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Sťažovateľ na uvedenú výzvu reagoval listom doručeným ústavnému súdu 23. júla 2014, v ktorom okrem iného uviedol: „*Výzve Ústavného súdu Slovenskej republiky... tohto času nemôžem vyhovieť z dôvodu, že advokát JUDr. Ľubomír Hlbočan, ktorého som listom zo dňa 01.07.2014 požiadal o odplatné zastúpenie v konaní pred ústavným súdom o ústavnej sťažnosti doručenej ústavnému súdu 07.07.2014 a udelil mu splnomocnenie na zastupovanie, nereagoval na moju žiadosť a neoznámil mi písomne či zastúpenie prijíma. Z uvedeného dôvodu žiadam predĺžiť lehotu na predloženie požadovaného splnomocnenia.*

Zároveň listom zaslaným JUDr. Hlbočanovi tohto žiadam o bezodkladné zaslanie požadovaného plnomocnenstva Ústavnému súdu Slovenskej republiky k sp. zn. Rvp 7975/2014.“

Ústavný súd prípisom z 28. júla 2014 vyhovel žiadosti sťažovateľa a súhlasil s predĺžením lehoty na predloženie kvalifikovaného splnomocnenia na zastupovanie pred ústavným súdom do 15. augusta 2014.

Dňa 18. augusta 2014 bolo ústavnému súdu doručené podanie sťažovateľa, v ktorom mu okrem iného oznamuje, že „*Pre krátkosť času, pre nezákonný a neetický postup JUDr. Hlbočana nemôžem bez vlastnej viny doručiť ústavnému súdu plnomocnenstvo môjho zastúpenia, keďže advokát napriek písomným opakovaným výzvam ani písomne neodmietol moju žiadosť o zastupovanie a ani písomne neoznámil ústavnému súdu a ani mne či udelené plnomocnenstvo prijal alebo odmietol. Uvedený skutkový stav je buď dôvodom na odmietnutie mojej ústavnej sťažnosti..., alebo je dôvodom na ďalšie predĺženie lehoty na predloženie plnomocnenstva udeleného inému advokátovi na zastupovanie v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky. Nechám teda na úvahe Ústavného súdu Slovenskej republiky ako na základe skutkového stavu rozhodne vo veci splnenia podmienok pre konanie pred ústavným súdom.“*

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd konštatuje, že sťažnosť v predloženej podobe nespĺňa náležitosti, ktoré pre uplatnenie právomoci ústavného súdu ustanovuje ústava a zákon o ústavnom súde.

Aj napriek tomu, že ústavný súd výslovne poučil sťažovateľa o tom, akým spôsobom treba odstrániť nedostatky sťažnosti a určil mu primeranú lehotu na ich odstránenie, ktorú na jeho žiadosť následne predĺžil, sťažovateľ v určenej lehote požadované splnomocnenie pre advokáta nepredložil. Ústavný súd navyše konštatuje, že sám sťažovateľ bol uzrozmeneý s tým, že jeho sťažnosť môže byť odmietnutá, čo vyplývalo z jeho písomného vyjadrenia ústavnému súdu.

Ak ústavný súd poučí sťažovateľa o jeho procesných právach a povinnostiach v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy s cieľom poskytnúť mu plnú možnosť na uplatnenie ústavnej ochrany jeho základných práv a slobôd a poučí ho o tom, ako treba opravu alebo doplnenie sťažnosti urobiť, je procesnou povinnosťou sťažovateľa a tiež

v jeho záujme výzvu ústavného súdu a pokyny na opravu alebo doplnenie sťažnosti v nej obsiahnuté rešpektovať (III. ÚS 265/05, III. ÚS 81/08).

Pretože ústavný súd upozornil sťažovateľa, že v prípade nepredloženia splnomocnenia môže byť jeho sťažnosť odmietnutá, a sťažovateľ aj napriek tomu v lehote určenej ústavným súdom a ani v ním následne predĺženej lehote splnomocnenie na zastupovanie pred ústavným súdom nepredložil, a neurobil tak ani do predbežného prerokovania jeho sťažnosti, ústavný súd sťažnosť sťažovateľa pri jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. septembra 2014